

Νομοθεσία για τη δημιουργία και αδειοδότηση επιχειρήσεων

Interreg
Greece-Italy
European Regional Development Fund

"ICON WOM-EN" - Ενσωμάτωση της καινοτομίας και προώθηση της οργάνωσης Clusters στις Γυναικείες Επιχειρήσεις

Δράση 4.2 Εκπαιδευτική πλατφόρμα- Δράση 4.3. Εκπαιδευτικό υλικό
Υλοποίηση: ΡΙΚΕΙ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΟΕ- PROTEA ΤΕΧΝΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΙΚΕ

Έργο συγχρηματοδοτούμενο από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Α.) και την Εθνική Συμμετοχή των χωρών Ελλάδας και Ιταλίας

Η ενότητα πραγματεύεται τις διαδικασίες σύστασης και αδειδότησης για εγκατάσταση και λειτουργία επιχειρήσεων, βάσει της ισχύουσας ελληνικής ή και κοινοτικής νομοθεσίας

ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Αυτή η ενότητα θα βοηθήσει τον αναγνώστη να κατανοήσει: ● τα βήματα για τη σύσταση μια επιχείρησης και τους εμπλεκόμενους θεσμικούς φορείς ● τις ανάγκες άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας για διάφορους τύπους επιχειρήσεων ● βασικές αρχές δικαίου των επιχειρήσεων

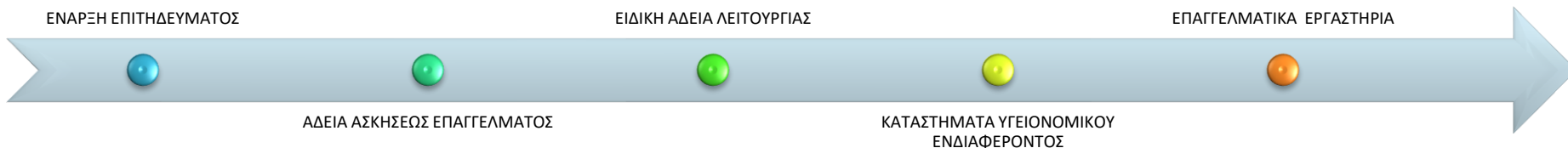
ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την επιτυχή ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, θα είστε σε θέση να: ● οργανώσετε τον οδικό χάρτη για τη σύσταση της δικής σας επιχείρησης ● να εντοπίσετε την ανάγκη λήψης αδειοδότησης ● εξοικειωθείτε με το δίκαιο των επιχειρήσεων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ - ΓΕΜΗ
2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ
3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

1. ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

1. ΕΝΑΡΞΗ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΟΣ

Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που θέλει να ιδρύσει επιχείρηση είναι, σύμφωνα με το Ν. 1642/86 άρθρο 29, υποχρεωμένο να υποβάλλει «Δήλωση Έναρξης Δραστηριότητας». Πριν την «Δήλωση έναρξης Δραστηριότητας» κάθε υποψήφιος επιτηδευματίας είναι υποχρεωμένος να υποβάλλει στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.), η οποία καθορίζεται από την έδρα της επιχείρησης, την «Δήλωση υπό ίδρυση Επιχείρησης». Παράλληλα υποβάλλεται και το έντυπο «Δήλωση έναρξης / μεταβολής εργασιών Φυσικού Προσώπου» από τα Φυσικά Πρόσωπα ή το έντυπο «Δήλωση έναρξης / μεταβολής εργασιών Μη Φυσικού Προσώπου» από τα Νομικά Πρόσωπα – Εταιρείες (Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε., Α.Ε.), και αποδίδεται ΑΦΜ στις υπό ίδρυση επιχειρήσεις από τα Γραφεία Μητρώου των κατά τόπους Δ.Ο.Υ., επειδή κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διενεργεί πράξεις φορολογικού ενδιαφέροντος στην Ελλάδα, είναι υποχρεωμένο να εκδώσει ΑΦΜ. Ο ΑΦΜ δεν αλλάζει ανεξάρτητα από μεταβολές στη νομική μορφή, στον ιδρυτή, στην επωνυμία κλπ. Νέος ΑΦΜ εκδίδεται μόνο στην περίπτωση που μία επιχείρηση από εταιρική μετατρέπεται σε ατομική ή το αντίστροφο.

1. ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Απαιτούμενα δικαιολογητικά για την έναρξη επιτηδεύματος

Εξουσιοδότηση νόμιμα επικυρωμένη για αυτόν που ενεργεί την διαδικασία Έναρξης Επαγγελματικής Δραστηριότητας

Στοιχεία προσδιορισμού της έδρας

Το καταστατικό ή εταιρικό για τα νομικά πρόσωπα

Βεβαίωση εγγραφής ή απαλλαγής από τον αρμόδιο ασφαλιστικό φορέα

Βεβαίωση προεγγραφής από το αρμόδιο Επιμελητήριο

✓ **Εξουσιοδότηση νόμιμα επικυρωμένη για αυτόν που ενεργεί την διαδικασία Έναρξης Επαγγελματικής Δραστηριότητας.**

✓ **Στοιχεία προσδιορισμού της έδρας.**

Τίτλος ιδιοκτησίας ή μισθωτήριο συμβόλαιο ή υπεύθυνη δήλωση εάν είναι δωρεάν παραχώρηση.

✓ **Το καταστατικό ή εταιρικό για τα νομικά πρόσωπα.**

Η σύσταση καταστατικού ή εταιρικού γίνεται σε συμβολαιογράφο (για τις ΑΕ & ΕΠΕ) ή ιδιωτικά (για άλλες μορφές). Το καταστατικό της εταιρείας κατατίθεται στο Πρωτοδικείο για όλες τις μορφές εταιρειών πλην των ΕΠΕ & ΑΕ. Οι ΕΠΕ είναι υποχρεωμένες να προχωρήσουν σε δημοσιοποίηση του καταστατικού τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ή /και στον αντίστοιχο τοπικό τύπο. Οι ΑΕ υποχρεούνται να υποβάλλουν το καταστατικό τους στις κατά τόπους Νομαρχίες ή στις Διευθύνσεις Εμπορίου και Ανωνύμων Εταιρειών των κατά τόπους Νομαρχιών. Από εκεί εκδίδεται απόφαση σύστασης, γίνεται εγγραφή στα μητρώα ΑΕ, και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως περίληψη του καταστατικού.

1. ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

✓ Βεβαίωση εγγραφής ή απαλλαγής από τον αρμόδιο ασφαλιστικό φορέα.

Η εγγραφή στον Ασφαλιστικό Φορέα είναι υποχρεωτική τόσο για τα φυσικά πρόσωπα όσο και για τους εταίρους-μέλη των νομικών προσώπων άνω των 18 ετών, όταν η επιχειρηματική δραστηριότητα ασκείται σε πόλη άνω των 2.000 κατοίκων ή και σε μικρότερη (σύμφωνα με το Ν.2084/92). Ανάλογα με το είδος της επιχειρηματικής δραστηριότητας, η εγγραφή γίνεται στα κατά τόπους Ταμεία του Οργανισμού Ασφάλισης Ελευθερών Επαγγελματιών (ΟΑΕΕ), στα Ταμεία Εμπόρων (ΤΑΕ), και σε άλλα ταμεία.

✓ Βεβαίωση προεγγραφής από το αρμόδιο Επιμελητήριο.

Ανάλογα με το είδος της επιχειρηματικής δραστηριότητας που ασκούν και το μέγεθος τους, οι επιχειρήσεις οφείλουν να εγγραφούν στα κατά τόπους Εμπορικά-Βιομηχανικά, Βιοτεχνικά και Επαγγελματικά Επιμελητήρια (σύμφωνα με το Ν.2081/92, η εγγραφή στο οικείο Επιμελητήριο είναι υποχρεωτική).

Η οριστική εγγραφή της επιχείρησης στο οικείο Επιμελητήριο γίνεται για τις ατομικές επιχειρήσεις εντός 2 μηνών από την έναρξη των εργασιών τους, δηλαδή από τη δήλωση της έναρξης των εργασιών τους στην Δ.Ο.Υ., ενώ για τα νομικά πρόσωπα εντός 2 μηνών από την σύστασή τους, δηλαδή την δημοσίευση του καταστατικού τους.

1. ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ (Γ.Ε.ΜΗ.)

Η θεσμοθέτηση του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.), σε συνδυασμό με την αναβάθμιση του ρόλου των Επιμελητηριακών Φορέων μέσω της μετεξέλιξης τους σε «καταστήματα μίας στάσης» (one-stop-shop), αποτελούν καθοριστικές αλλαγές στον άξονα της απλοποίησης των γενικότερων διαδικασιών του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, οι οποίες στοχεύουν τόσο στην κάλυψη αναγκών και απαιτήσεων των πάσης φύσεως εμπλεκομένων, όσο και στην ουσιαστική χρήση και αξιοποίηση των πληροφοριών που συλλέγονται.

Μέσω του Γ.Ε.Μ.Η επιτυγχάνουμε:

- Μείωση των γραφειοκρατικών διαδικασιών δημιουργίας ή μεταβολής μιας επιχείρησης
- Γρήγορη έκδοση και υποβολή πιστοποιητικών και βεβαιώσεων
- Πληροφόρηση και εκμετάλλευση της πληροφορίας από το Δημόσιο Τομέα
- Ακριβέστερη άσκηση πολιτικής, νομοθετικής ή και ελεγκτικής εξουσίας προς τις επιχειρήσεις αλλά και σε σχέση με αυτές

The screenshot shows the website businessportal.gr. The header includes the logos of the Ministry of Economic Development and Competitiveness and the Hellenic Chamber of Commerce and Industry. The main navigation bar contains links for 'ΑΡΧΙΚΗ', 'ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΕΜΗ', 'ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ', 'ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ Γ.Ε.ΜΗ.', and 'ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ'. A search bar is also present. Below the navigation, there are several promotional boxes. One highlights 'Ηλεκτρονική Υποβολή αιτήσεων ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗΣ μεταβολών & στοιχείων στο Γ.Ε.ΜΗ. και αιτήσεων ΧΟΡΗΓΗΣΗ πιστοποιητικών & αντιγράφων'. Another box encourages users to 'Συνδεθείτε στο Γ.Ε.ΜΗ.' for personalized services. A third box states 'Γρήγορα και εύκολα' for online tax return submissions. A final box mentions that all questions related to the GEMH have already been answered.

www.businessportal.gr

1. ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΙΑ ΣΤΑΣΗΣ

Ως «Υπηρεσία Μιας Στάσης» για τη σύσταση ομορρύθμων και ετερορρύθμων εταιριών (κάθε μορφής) ορίζονται οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.) του άρθρου 2 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α΄), όπως αυτός τροποποιείται με το άρθρο 13 του παρόντος νόμου, καθώς και τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) που λαμβάνουν την «πιστοποίηση παροχής υπηρεσιών μιας στάσης»

Ως «Υπηρεσία Μιας Στάσης» για τη σύσταση εταιριών περιορισμένης ευθύνης, ανωνύμων εταιριών, καθώς και σε όλες τις άλλες περιπτώσεις που για τη σύσταση συντάσσεται συμβολαιογραφικό έγγραφο, ορίζεται ο συμβολαιογράφος που συντάσσει το συμβολαιογραφικό έγγραφο σύστασης.

e- ΥΜΣ

Η e-ΥΜΣ είναι μία ψηφιακή πλατφόρμα στην οποία ο ενδιαφερόμενος κάνει ο ίδιος τη σύσταση της εταιρείας του, χωρίς να απαιτείται να επισκεφθεί οποιαδήποτε δημόσια Υπηρεσία.

Στην ηλεκτρονική διεύθυνση <https://eyms.businessportal.gr/auth> μπορείτε να βρείτε το νομοθετικό πλαίσιο βελτίωσης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος αλλά και χρήσιμους οδηγούς έως και πρότυπα καταστατικά για διαφορετικές νομικές μορφές επιχείρησης.

Με χρήση κωδικών ΑΑΔΕ μπορείτε να ανοίξετε μια νέα υπόθεση σύστασης εταιριών, κάνοντας μάλιστα και προέλεγχο στα θέματα: Επωνυμία- ΚΑΔ (Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας) – Κόστος σύστασης

1. ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

2. ΑΔΕΙΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

Ορισμένες κατηγορίες επαγγελματιών υποχρεούνται σε Άδεια Ασκήσεως Επαγγέλματος. Μεταξύ αυτών είναι και οι παρακάτω:

- Κουρείς-κομμωτές | Οπτικοί, οδοντοτεχνίτες
- Υδραυλικοί, ψυκτικοί | Τουριστικά επαγγέλματα
- Επαγγέλματα σχετικά με ηλεκτρικές συσκευές -εγκαταστάσεις και εγκαταστάσεις τηλεπικοινωνιακών κέντρων.
- Επαγγέλματα σχετικά με αυτοκίνητα, μοτοποδήλατα.
- Επαγγέλματα που αφορούν στο λιανικό εμπόριο και υπηρεσίες μεταφορών κ.α.

3. ΕΙΔΙΚΗ ΑΔΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Ορισμένες κατηγορίες επιχειρήσεων και επαγγελματιών δραστηριοτήτων υποχρεούνται σε έκδοση Ειδικής Άδειας Λειτουργίας (διαφέρει από την Τεχνική Άδεια Λειτουργίας).

Ενδεικτικά, τέτοιες κατηγορίες:

- Επιχειρήσεις που σχετίζονται με τρόφιμα, ποτά, φάρμακα, χημικά, λιπάσματα, οπτικά
- Επιχειρήσεις που σχετίζονται με όπλα, πυρομαχικά, εκρηκτικά.
- Επιχειρήσεις που σχετίζονται με τον άνθρωπο, όπως κουρεία – κομμωτήρια, τουριστικές επιχειρήσεις κ.α.

Η χορήγηση των αδειών αυτών είναι στην ευθύνη των Δ/νσεων των κατά τόπους Περιφ. Ενοτήτων, όπως Δ/νσεις Βιομηχανίας, Μεταφορών, Υγιεινής καθώς και από άλλες αρχές όπως Αστυνομία (όπλα), ΕΟΤ (τουρισμός), κ.α.

1. ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

4. ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος είναι τα καταστήματα στα οποία γίνεται παρασκευή ή και διάθεση σε πελάτες φαγητών, γλυκισμάτων, ποτών, τροφίμων ή οποιουδήποτε άλλου παρασκευάσματος ή αποθήκευση ή συντήρηση ή εμπορία κάθε είδους ή ποτών, καθώς και καταστήματα προσφοράς υπηρεσιών εξαιτίας των οποίων μπορεί να επηρεαστεί η Δημ. Υγεία.

Τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος πρέπει να εφοδιάζονται με **άδεια λειτουργίας και άδεια εγκατάστασης όσον αφορά εργαστήρια υγειονομικού ενδιαφέροντος.**

Κατηγορίες:

- Καφενείο, καφετέρια, μπαρ, κυλικείο
- Εστιατόριο, ταβέρνα, ψητοπωλείο, οβελιστήριο, πιτσαρία, σνακ μπαρ.
- Ζαχαροπλαστείο, γαλακτοπωλείο, αναψυκτήριο, μπουγατσάδικο, αμιγές λουκουματζήδικο
- Αναψυκτήριο περίπτερο, κατάστημα αναψυκτήριο, παγωτοπωλείο, οβελιστήριο για περαστικούς, κυλικείο, κινητό κατάστημα (κινητή καντίνα).

ΑΔΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

- Χορηγείται από τη Δημοτική Αρχή
- Για ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων σε υπαίθριο χώρο (πεζοδρόμιο): απαιτείται κατά περίπτωση **άδεια χρήσης κοινόχρηστου χώρου από το Δήμο.**
- Συγκατάθεση των ιδιοκτητών με Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599'86 για χρήση κοινόχρηστου χώρου

1. ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

5. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Ως επαγγελματικά εργαστήρια χαρακτηρίζονται οι επιχειρήσεις που έχουν εγκατεστημένη κινητήρια ισχύ μικρότερη των δώδεκα (12) KW και θερμική ισχύ μικρότερη των πενήντα (50) KW και οι διαδικασίες που απαιτούνται για την αδειοδότησή τους είναι πιο απλές και λιγότερο απαιτητικές.

Σύμφωνα με το **άρθρο 5 του ν. 2516/97**, απαλλάσσονται από την υποχρέωση εφοδιασμού με άδεια εγκατάστασης και με άδεια λειτουργίας τα **επαγγελματικά εργαστήρια** εκτός Αττικής.

Επίσης, δεν απαιτείται άδεια εγκατάστασης εντός των ΒΙ.ΠΕ. και άλλων οργανωμένων χώρων, για τους οποίους υπάρχουν ειδικές διατάξεις εγκατάστασης.

Από το 2020, διαθέσιμη και στο **gov.gr**

Κάντε μόνοι σας τη σύσταση της εταιρείας σας, χωρίς να πάτε σε οποιαδήποτε δημόσια υπηρεσία.

<https://www.gov.gr/upourgeia/upourgeio-anaptuxes-kai-ependuseon/kentrike-enose-epimeleterion-ellados/sustase-epikheireses>

2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η γενική διαδικασία της αδειοδότησης μίας νέας επιχείρησης αποτελείται από τα ακόλουθα βήματα:

- I. Αρχικά, ο επενδυτής ο οποίος σκοπεύει να ιδρύσει μία νέα επιχείρηση, είτε ατομική ή νομικού προσώπου (Α.Ε., Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε.) θα πρέπει να ολοκληρώσει όλες τις απαιτούμενες διαδικασίες για τη σύσταση της.
- II. Εφόσον έχει συστήσει την εταιρεία ο επενδυτής θα προχωρήσει στις απαραίτητες διαδικασίες για την απόκτηση της **άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας**, οι οποίες είναι απαραίτητες για την νόμιμη εγκατάσταση και την έναρξη των εργασιών της επιχείρησης.

Οι άδειες αυτές χορηγούνται από τη Γ.Γ. Βιομηχανίας ή τις κατά τόπους Υπηρεσίες Βιομηχανίας στις Περιφέρειες. Για τη χορήγηση των αδειών αυτών απαιτείται η κατάθεση διαφόρων δικαιολογητικών, εγκρίσεων και μελετών.

Το είδος και ο αριθμός αυτών των δικαιολογητικών εξαρτάται από το είδος της επιχείρησης που πρόκειται να ιδρύσει ο επενδυτής και από την περιοχή στην οποία πρόκειται να εγκατασταθεί η νέα επιχείρηση.

Το είδος της επιχείρησης το οποίο πρόκειται να ιδρύσει ο επενδυτής (π.χ. ιχθυοτροφείο, εργαστήριο κατασκευής κοσμημάτων, ζαχαροπλαστείο), αλλά και το μέγεθος αυτής (η δυναμικότητα της καθώς και η εγκατεστημένη ιπποδύναμη) προσδιορίζει τα χαρακτηριστικά της νέας επιχείρησης, όσον αφορά το βαθμό της επικινδυνότητας κατά τη λειτουργία της και της πιθανότητας δημιουργίας ατυχημάτων, τις επιπτώσεις που αυτή θα έχει στο περιβάλλον, το βαθμό στον οποίο απειλεί τη δημόσια υγεία, κ.α.

Γι' αυτό το λόγο, οι διάφορες δραστηριότητες κατατάσσονται σε τρεις διαφορετικές κατηγορίες όχλησης (επιβάρυνση στο περιβάλλον), ενώ η κάθε δραστηριότητα αντιστοιχεί σε ένα μοναδικό κωδικό αριθμό, σύμφωνα με την κατάταξη της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας.

2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Εξίσου σημαντικό στοιχείο για την ίδρυση της νέας επιχείρησης είναι η περιοχή στην οποία πρόκειται αυτή να εγκατασταθεί.

Ο ενδιαφερόμενος επενδυτής πρέπει να γνωρίζει **ότι δεν μπορεί να ιδρύσει την επιχείρηση του σε οποιαδήποτε περιοχή θέλει**, διότι η εγκατάσταση περιορίζεται από συγκεκριμένους κανόνες.

Υπάρχουν περιοχές στην Ελλάδα, στις οποίες δεν επιτρέπεται η εγκατάσταση συγκεκριμένων δραστηριοτήτων, υπάρχουν άλλες **ειδικά θεσμοθετημένες περιοχές οι οποίες διευκολύνουν την εγκατάσταση βιομηχανικών επιχειρήσεων**, υπάρχουν συγκεκριμένοι κανόνες για την εγκατάσταση δραστηριοτήτων γύρω από οικισμούς οι οποίοι επιβάλλονται από τη σχετική νομοθεσία, και τέλος υπάρχουν και εγκεκριμένα Πολεοδομικά Σχέδια τα οποία προσδιορίζουν με ακρίβεια ποιες επιχειρήσεις /δραστηριότητες και πού, μπορούν να εγκατασταθούν μέσα στα πλαίσια ενός συγκεκριμένου Δήμου. Όλα αυτά πρέπει να τα λάβει υπόψη ο επενδυτής πριν αποφασίσει την περιοχή ίδρυσης της επιχείρησης του.

Εφόσον ο επενδυτής έχει βεβαιωθεί ότι η συγκεκριμένη επιχείρηση την οποία θέλει να ιδρύσει, επιτρέπεται να εγκατασταθεί στην περιοχή που τον ενδιαφέρει, πρέπει να προχωρήσει στη διαδικασία της Προέγκρισης Χωροθέτησης.

Ο επενδυτής είναι πλέον έτοιμος να προχωρήσει στην κατάθεση των απαραίτητων δικαιολογητικών για τη χορήγηση της άδειας εγκατάστασης. Το πλήθος και το είδος των δικαιολογητικών που πρέπει να προσκομίσει στις αρμόδιες Υπηρεσίες βιομηχανίας **εξαρτάται από: το είδος και το μέγεθος της επιχείρησης, τα επιμέρους χαρακτηριστικά της περιοχής που πρόκειται να εγκατασταθεί** (π.χ. κοντά σε αρχαιολογικό χώρο, δασική έκταση, κοντά σε αεροδρόμιο), κ.α.

2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Το τελευταίο στάδιο για την αδειοδότηση της επιχείρησης / δραστηριότητας είναι η χορήγηση της άδειας λειτουργίας.

Τα δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομίσει ο επενδυτής στην αρμόδια Υπηρεσία για να του χορηγηθεί η άδεια λειτουργίας, αποδεικνύουν ότι η εγκατάσταση έγινε σύμφωνα με τη χορηγηθείσα άδεια εγκατάστασης, ότι τα προβλεπόμενα έργα εκτελέστηκαν σύμφωνα με τις εγκριθείσες μελέτες και ότι η λειτουργία της επιχείρησης / δραστηριότητας ικανοποιεί τους περιβαλλοντικούς και άλλους όρους της άδειας εγκατάστασης.

Συνοπτικά μπορούμε να χωρίσουμε τις διαδικασίες σε 5 μεγάλες κατηγορίες.

- Διαδικασίες αδειοδότησης για επαγγέλματα που απαιτείται η άδεια ασκήσεως επαγγέλματος.
- Διαδικασίες αδειοδότησης για καταστήματα οικονομικού ενδιαφέροντος.
- Διαδικασίες αδειοδότησης εμπορικών καταστημάτων.
- Διαδικασίες αδειοδότησης (απαλλακτικό αδείας) για επαγγελματικά εργαστήρια μέχρι 15 ΗΡ.
- Διαδικασίες αδειοδότησης ΜΜΕ (Βιοτεχνιών – Βιομηχανιών).

2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Το είδος της επιχείρησης το οποίο πρόκειται να ξεκινήσει ο επενδυτής (π.χ. ιχθυοτροφείο, εργαστήριο κατασκευής κοσμημάτων, ζαχαροπλαστείο), αλλά και το μέγεθος αυτής (η δυναμικότητα καθώς και η εγκατεστημένη ιπποδύναμη) προσδιορίζει τα χαρακτηριστικά της νέας επιχείρησης, όσον αφορά το **βαθμό της επικινδυνότητας κατά τη λειτουργία της και της πιθανότητας δημιουργίας ατυχημάτων, τις επιπτώσεις που αυτή θα έχει στο περιβάλλον, το βαθμό στον οποίο απειλεί τη δημόσια υγεία, κ.α.**

Γι' αυτό το λόγο, οι διάφορες δραστηριότητες κατατάσσονται **σε τρεις διαφορετικές κατηγορίες όχλησης (επιβάρυνσης για το περιβάλλον).**

Το είδος της δραστηριότητας καθώς και η κατηγορία όχλησης στην οποία ανήκει, καθορίζει την αρμόδια αρχή για τη χορήγηση των αδειών, αλλά και το είδος των δικαιολογητικών που ο επενδυτής καλείται να καταθέσει (άρθρο 3 του νόμου 1650/1980).

Επίσης, ένας άλλος τρόπος κατηγοροποίησης των επιχειρήσεων, ορίζει ότι, όταν οι επιχειρήσεις αυτές έχουν εγκατεστημένα κινητήρια ισχύ <12 KW και θερμική ισχύ <50 KW, τότε χαρακτηρίζονται ως επαγγελματικά εργαστήρια και οι διαδικασίες που απαιτούνται για την αδειοδότησή τους είναι πιο απλές και λιγότερο απαιτητικές (νόμος 2516/1997).

Τα άρθρα 4 και 5 της Κ.Υ.Α. 69269/5387/90, κατατάσσουν τα έργα και τις δραστηριότητες σε περιβαλλοντικές κατηγορίες μεγάλης, μεσαίας ή μικρής σημαντικότητας η οποία αντιστοιχεί στην αναφερόμενη στις πολεοδομικές διατάξεις διάκριση σε έργα και δραστηριότητες υψηλής, μέσης και χαμηλής όχλησης.

Στο Παράρτημα της απόφασης 95209/94 (ΦΕΚ 871/23.11.94) κατατάσσονται επί πλέον κάποιες από τις δραστηριότητες, ανάλογα με το μέγεθος τους στην κατηγορία β' της Κ.Υ.Α. 69269/5387/90.

2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Κατηγορία Α: Υψηλής Όχλησης

- Διυλιστήρια αργού πετρελαίου / εγκαταστάσεις για την αεριοποίηση και υγροποίηση 500 τουλάχιστον τόνων άνθρακα και ασφαλτούχων σχιστόλιθων την ημέρα.
- Θερμοηλεκτρικοί σταθμοί και άλλες εγκαταστάσεις καύσεως με ελάχιστη θερμική ισχύ 300MW καθώς και πυρηνικοί σταθμοί και άλλοι πυρηνικοί αντιδραστήρες
- Εγκαταστάσεις με αποκλειστικό σκοπό την μόνιμη αποθήκευση ή οριστική διάθεση ραδιενεργών καταλοίπων.
- Ολοκληρωμένες μεταλλουργικές βιομηχανίες για την παραγωγή ακατέργαστου σιδήρου και χάλυβα.
- Εγκαταστάσεις για την εξόρυξη αμιάντου, καθώς και για την κατεργασία και μεταποίηση του αμιάντου και των προϊόντων του
- Ολοκληρωμένες χημικές εγκαταστάσεις.
- Κατασκευή αυτοκινητοδρόμων, οδών ταχείας κυκλοφορίας σιδηροδρομικών γραμμών μεγάλων αποστάσεων καθώς και αερολιμένων των οποίων οι διάδρομοι απογείωσης και προσγείωσης έχουν μήκος 2100m και πλέον.
- Λιμάνια θαλάσσιου εμπορίου, καθώς και πλωτές οδοί και λιμάνια εσωτερικής ναυσιπλοΐας για πλοία με εκτόπισμα μεγαλύτερο των 1350 τόνων.
- Εγκαταστάσεις διάθεσης αποβλήτων τοξικών και επικινδύνων με αποτέφρωση, χημική κατεργασία ή εναπόθεση στη γη.

Κατηγορία Α: Μέσης Όχλησης

- Γεωργία
- Εξορυκτικές βιομηχανίες / Ενεργειακή βιομηχανία
- Μεταλλουργία / Υαλουργία
- Χημική βιομηχανία / Βιομηχανία τροφίμων
- Κλωστοϋφαντουργία
- Βιομηχανία δέρματος, ξύλου και χαρτίου / Βιομηχανία ελαστικού
- Σχέδια έργων υποδομής
- Άλλα σχέδια

Κατηγορία Β: Χαμηλής Όχλησης

- **όσα έργα και δραστηριότητες δεν αναφέρονται στην κατηγορία Α' εφόσον για την εγκατάσταση και λειτουργία τους απαιτείται, κατά την ισχύουσα νομοθεσία, σχετική άδεια**

2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Χρήση γης

Η διαδικασία του προσδιορισμού της χρήσης γης αποτελεί το πρώτο στάδιο για την αδειοδότηση μίας νέας δραστηριότητας, κατά το οποίο διερευνάται κατά πόσο επιτρέπεται η εγκατάσταση της συγκεκριμένης δραστηριότητας στη συγκεκριμένη περιοχή (άρθρο 7 του Ν.2516/97).

Ο επενδυτής πρέπει να υποβάλει το ερώτημα, αν είναι δυνατή η εγκατάσταση της επιχείρησης που θέλει να ιδρύσει στο συγκεκριμένο χώρο που τον ενδιαφέρει, στην **Υπηρεσία Πολεοδομίας της Περιφέρειας** που είναι αρμόδια για τη συγκεκριμένη περιοχή.

Εφόσον η απάντηση στο ερώτημα αυτό είναι θετική, ο επενδυτής θα προχωρήσει στη διαδικασία **Προέγκρισης Χωροθέτησης** με αίτηση και κατάθεση των απαιτούμενων δικαιολογητικών στην αρμόδια αρχή.

Δεν απαιτείται προέγκριση χωροθέτησης, σε οργανωμένους χώρους με κατάλληλη υποδομή για υποδοχή βιομηχανικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων (ΒΙ. ΠΕ., ΒΙ.ΠΑ. και ΒΙΟ.ΠΑ)

Η χρήση γης σε μία συγκεκριμένη περιοχή της Ελλάδος καθορίζεται από τα εξής στοιχεία:

- Το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο, εντός των ορίων των δήμων
- Από Προεδρικά Διατάγματα για τις εκτός ορίων ΓΠΣ περιοχές: εκεί ορίζεται η ελάχιστη απόσταση από οικισμούς διαφορετικών πληθυσμιακών, στην οποία μπορούν να εγκατασταθούν δραστηριότητες διαφορετικού βαθμού όχλησης

Η επαφή σας με την κατά τόπους αρμόδια Υπηρεσία θα σας ενημερώσει για την ύπαρξη ειδικών περιπτώσεων όπου η εγκατάσταση μίας συγκεκριμένης δραστηριότητας δεν επιτρέπεται σε μία συγκεκριμένη τοποθεσία

2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η **Προέγκριση Χωροθέτησης** απαιτείται όταν ιδρύονται νέες επιχειρήσεις, αλλά και κατά τον εκσυγχρονισμό ή επέκταση υφισταμένων, εφόσον επέρχονται ουσιαστικές διαφοροποιήσεις σε σχέση με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον (άρθρο 8, ΚΥΑ 69269/5387/1990).

Η Προέγκριση Χωροθέτησης, όπου αυτή απαιτείται, αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης ή πραγματοποίησης της δραστηριότητας ή του έργου.

Δεν απαιτείται Προέγκριση Χωροθέτησης για έργα και δραστηριότητες της Β' κατηγορίας όπως επίσης και για επιχειρήσεις που θα εγκατασταθούν εντός βιομηχανικών περιοχών

Η προέγκριση χωροθέτησης εκδίδεται από:

- Τη διεύθυνση Χωροταξίας του ΥΠΕΧΩΔΕ για έργα και δραστηριότητες της κατηγορίας ΑΙ.
- Τις διευθύνσεις Χωροταξίας των Περιφερειών για έργα ή δραστηριότητες της κατηγορίας ΑΙΙ.

Άδεια Εγκατάστασης

Σύμφωνα με το Ν.2516/97, για την εγκατάσταση ή την επέκταση επιχειρήσεων, απαιτείται άδεια εγκατάστασης (πλην εξαιρέσεων)

Οι άδειες αυτές χορηγούνται μόνο από την Αδειοδοτούσα Αρχή (Δ/νη Βιομηχανίας οικείας Περιφ. Ενότητας) ύστερα πάντα από **αυτοψία** της υπηρεσίας. Οι εκδιδόμενες αποφάσεις για χορήγηση αδειών εγκατάστασης περιέχουν όρους ή και περιορισμούς και επιβάλλουν στο φορέα την πραγματοποίηση ειδικών έργων, όπου απαιτείται για την επίτευξη στο μέγιστο δυνατό βαθμό του συγκερασμού της παραγωγικής δραστηριότητας με την προστασία του περιβάλλοντος. Απαιτούνται περίπου δύο μήνες από την κατάθεση πλήρους φακέλου για την κατηγορία ΑΙ και 40 ημέρες για τις κατηγορίες ΑΙΙ και Β

2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων

Για την εγκατάσταση και λειτουργία νέων επιχειρήσεων ή την επέκταση, τον εκσυγχρονισμό ή τη μετεγκατάσταση υφιστάμενων **απαιτείται η έγκριση όρων για την προστασία του περιβάλλοντος**, η οποία αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης ή πραγματοποίησης της δραστηριότητας ή του έργου

Άδεια Λειτουργίας

Για τη χορήγηση άδειας Λειτουργίας στις νέες ή επεκτεινόμενες επιχειρήσεις, απαιτείται, μέσα στο χρονικό διάστημα ισχύος της άδειας εγκατάστασης, να υποβληθεί σχετική αίτηση συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα (κατά περίπτωση) δικαιολογητικά στην οικεία Δ/νση Βιομηχανίας της Περιφ. Ενότητας ενδιαφέροντος.

Μέσα σε δύο μήνες από την υποβολή των δικαιολογητικών χορηγείται, χωρίς τη διενέργεια αυτοψίας, προσωρινή άδεια λειτουργίας, διάρκειας μέχρι τεσσάρων μηνών. Η οριστική άδεια εκδίδεται για αόριστο χρόνο κατόπιν διενέργειας αυτοψίας.

2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Μελέτη Πυρασφάλειας

Για την έκδοση άδειας λειτουργίας είναι απαραίτητη η έγκριση ειδικής μελέτης πυρασφάλειας από την αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία.

Η μελέτη εκπονείται κάθε φορά με κριτήρια:

- Το είδος του κτιρίου,
- Την χρήση που γίνεται σ' αυτό καθώς και
- Το είδος δραστηριότητας.

Υπάρχουν ειδικές πυροσβεστικές διατάξεις με βάση τις οποίες εκπονούνται και εγκρίνονται οι αντίστοιχες μελέτες. (π. χ. Εμπορικά Καταστήματα, Ξενοδοχειακά Καταλύματα, αποθήκες κλπ). Οι κάτοχοι των βιομηχανικών και βιοτεχνικών εγκαταστάσεων καθώς και των πάσης φύσεως μηχανολογικών εγκαταστάσεων και αποθηκών, υποχρεούνται να παίρνουν τα κατάλληλα μέτρα, για την αποφυγή ή τον περιορισμό των κινδύνων έκρηξης πυρκαγιάς στις εγκαταστάσεις ή τις αποθήκες τους.

Στα μέτρα αυτά συμπεριλαμβάνονται:

A. τα προληπτικά μέτρα πυροπροστασίας για το σύνολο της εγκατάστασης.

B. τα κατασταλτικά μέτρα πυροπροστασίας σε περίπτωση εμφάνισης Πυρκαγιάς.

Γ. η συγκρότηση ομάδας πυροπροστασίας από το προσωπικό της επιχείρησης και η μέριμνα για την εκπαίδευση της.

Το πιστοποιητικό από την αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία ισχύει για 5 χρόνια.

Η ενδιαφερόμενη επιχείρηση οφείλει να ζητήσει από την Πυροσβεστική Υπηρεσία ανανέωση του πιστοποιητικού και τυχόν αναθεώρηση της ισχύουσας μελέτης πυροπροστασίας 2 τουλάχιστον μήνες πριν από την λήξη της ισχύος του.

2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Άδεια επέκτασης-εκσυγχρονισμού

Μια επιχείρηση η οποία ήδη δραστηριοποιείται για κάποιο χρονικό διάστημα, αλλά πρόκειται να επεκταθεί ή να εκσυγχρονισθεί, πρέπει να λάβει εκ νέου άδεια εγκατάστασης και άδεια λειτουργίας.

Η επέκταση μίας επιχείρησης μπορεί να αφορά:

✓ Την αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος.

✓ Την προσθήκη κτιριακών εγκαταστάσεων που πραγματοποιείται μέσα στο δίο γήπεδο ή σε συνεχόμενο γήπεδο, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει σταθερή διασύνδεση μεταξύ του υπάρχοντος και αυτού μέσα στο οποίο προβλέπεται να εγκατασταθεί μηχανολογικός εξοπλισμός.

✓ Όσον αφορά αποθήκες χωρίς μηχανολογικό εξοπλισμό, θεωρείται ως επέκταση η αύξηση με οποιονδήποτε τρόπο, της αποθηκευτικής τους ικανότητας.

Η επιχείρηση που πρόκειται να επεκταθεί δεν χρειάζεται να βγάλει ξανά άδεια εγκατάστασης, αν έχει ήδη άδεια λειτουργίας και **εφόσον** από την επέκταση:

▪ **Δεν επέρχεται ουσιαστική διαφοροποίηση στην εγκατάσταση** (μηχανολογικός εξοπλισμός, φυσιογνωμία περιοχής, επιπτώσεις στο περιβάλλον, ασφάλεια και υγεία εργαζομένων/περιοίκων, συνθήκες γειτνίασης, καταλληλότητα κτιρίων)

▪ **Δεν επέρχεται αύξηση πάνω από 20% της εγκατεστημένης ισχύος**

Σε οποιεσδήποτε άλλες περιπτώσεις, ο επενδυτής πρέπει να βγάλει εκ νέου άδεια εγκατάστασης για την έκδοση της οποίας θα χρειαστεί Προέγκριση Χωροθέτησης και Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων. Στη συνέχεια, ο επενδυτής πρέπει να καταθέσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την έκδοση της άδειας λειτουργίας.

2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Χρήσιμη Νομοθεσία:

Κατηγορίες Δραστηριοτήτων

ΚΥΑ 69269/5387/90

Ν.1650/1986

Υ.Α 95209/94 (ΦΕΚ 871/23.11.94)

Υ.Α 10537 (ΦΕΚ 139/Β/11.3.93)

Χρήση Γης και Προέγκριση Χωροθέτησης

Π.Δ. 3/6/3/1987 (ΦΕΚ Δ'166)

Π.Δ.3.5.1985(ΦΕΚΔ'181)

Π.Δ. 31.5.1985 (ΦΕΚ Δ' 270)

Π.Δ. 13.3.1981 (ΦΕΚ Δ'138)

ΠΑ 16.5.1989 (ΦΕΚ Δ'293)

Ν.1050/1986 (άρθρο 4)

ΚΥΑ 69269/5387/90 (άρθρο 8)

Ν.2516/97 (άρθρο 7)

Υπ. Απόφαση 2439/77 (ΦΕΚ, Β/154/15-2-2001)

Π.Δ. 84/1984

Υπ. Απόφαση 24635/95 (ΦΕΚ, Β/755/31-8-1995)

Ν. 2545/1997

Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων

ΚΥΑ 69269/5387/90

Υ.Α 75308/90 (ΦΕΚ 691/2-11-1990)

Υ.Α 95209/94 (ΦΕΚ 871/23.11.1994)

Υ.Α 82743/95 (ΦΕΚ 811/20.9.1995)

Υ.Α. 82742/95 (ΦΕΚ 821/25.9.1995)

Υ.Α. 24635/95 (ΦΕΚ 755/31.8.1995)

Άδεια Εγκατάστασης

Ν.2516/97 (ΦΕΚ 159/8.8.1997)

Υ.Α.Φ15/οικ.5242/248, 19.2.98

Υ.Α.Φ15/οικ.5243/249,19,2.98

ΒΑ 15/21.10.1922 (ΦΕΚ 208Α')

Ν. 6422/34

Ν.Δ. 1150/49 ΒΑ 16/17.3.50

Π.Δ. 274/97(ΦΕΚ 195/Α)

Οικοδομική Άδεια

Π.Δ. 8/13.7.1993 (ΦΕΚ 795Δ')

Π.Δ. 3.9,83 (ΦΕΚ 394/Δ/8.9.83)

Χορήγηση Άδειας Ειδικής Εγκατάστασης

Υ.Α.Φ15/01Κ.5241/247, 19.2.98

Ν.2516/97, άρθρο 4 (ΦΕΚ 159/8.8.1997)

Μελέτη Επικινδυνότητας

ΚΥΑ 5697/590/2000

Επαγγελματικά Εργαστήρια

Υ.Α.Φ15/οικ.5240/246, 19.2.98

Ν. 2510/97, άρθρο 5 (ΦΕΚ 159/8.8.1997)

Άδεια Λειτουργίας

Ν.2516/97 (ΦΕΚ 159/8.8.1997)

Υ.Α. Φ15/οικ.5239/245, 19.2.98

Β.Δ. 277/63

Υ.Α. 5905/Φ15/839 (ΦΕΚ Β'611/95)

Άδεια Διάθεσης Λυμάτων

Απόφαση Ε1β) 221 της 22.1)24.2.65 (ΦΕΚ 138 Β')

Παραβάσεις για άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας

Υ.Α. Φ15/οικ.5245/251, 19.2.98

Δαπάνη για την έκδοση άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας

Υ.Α. Φ15/οικ. 5244/250, 19.2.98

2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Γνωστοποίηση

Είναι ο τρόπος με τον οποίο οι αρμόδιες εποπτικές αρχές ενημερώνονται από τον φορέα μιας οικονομικής δραστηριότητας για την έναρξη εγκατάστασης ή/και λειτουργίας της δραστηριότητάς του και για οποιαδήποτε μεταβολή σχετικά με αυτήν.

Πραγματοποιείται από το φυσικό πρόσωπο ή τον νόμιμο εκπρόσωπο του νομικού προσώπου που πρόκειται να εγκαταστήσει ή να λειτουργήσει τη δραστηριότητα σε συγκεκριμένη θέση και αποτελεί προϋπόθεση εγκατάστασης ή λειτουργίας αυτής αντίστοιχα. Από την υποβολή της γνωστοποίησης ξεκινά άμεσα η εγκατάσταση ή η λειτουργία της δραστηριότητας, χωρίς να απαιτείται αντίστοιχη άδεια. Αυτό ισχύει μόνο για τις δραστηριότητες ή τις ενέργειες, για τις οποίες ισχύει το καθεστώς της γνωστοποίησης.

Προϋποθέτει ότι ο χώρος άσκησης της οικονομικής δραστηριότητας πληροί όλες τις χωροταξικές ή τεχνικές απαιτήσεις και ότι έχουν ληφθεί οι απαιτούμενες εγκρίσεις. Στον χώρο άσκησης της δραστηριότητας τηρείται υποχρεωτικά φάκελος με όλα τα απαιτούμενα από τις σχετικές διατάξεις έγγραφα (π.χ. διοικητικές άδειες, εγκρίσεις, βεβαιώσεις, πιστοποιητικά κ.λπ.)

Οι δραστηριότητες που υπόκεινται στην παρούσα φάση σε καθεστώς γνωστοποίησης είναι:

- ✓ μεταποιητικές και συναφείς δραστηριότητες
- ✓ καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, θέατρα και κινηματογράφοι
- ✓ τουριστικά καταλύματα και πισίνες εντός αυτών
- ✓ κέντρα αποθήκευσης και διανομής
- ✓ εξορυκτικές δραστηριότητες
- ✓ συστήματα περιβαλλοντικών υποδομών

Περισσότερα στο:

<https://notifybusiness.gov.gr/assets/index.html>

3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Έννοια του Δικαίου...

Δίκαιο ονομάζεται το σύνολο των υποχρεωτικών και εξαναγκαστικών κανόνων οι οποίοι και ρυθμίζουν τις σχέσεις των, στη αυτή κοινωνία δια-βιούντων προσώπων.

Δίκαιο είναι η ανθρώπινη θέληση η οποία ρυθμίζει την κοινωνική ζωή κατά τρόπο «ετερόνομο», «επιτακτικό» και «εξαναγκαστικό».

Υποκείμενα του Δικαίου...

Φυσικά Πρόσωπα > Κάθε άνθρωπος από τη γέννηση ως το φυσικό ή νομικό του θάνατο.

Νομικά Πρόσωπα > Ενώσεις προσώπων ή περιουσιών ή και Δημόσιας Εξουσίας, για την εξυπηρέτηση νόμιμου σκοπού.

Δημοσιότητα

Νόμοι και Κανονιστικά Κείμενα δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ)

Άγνοια Νόμου δε συγχωρείται

Κωδικοποίηση της Νομοθεσίας

Αστικός Κώδικας

Εμπορικός Κώδικας

Ποινικός Κώδικας

Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας

Κώδικας Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών

Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος

Πτωχευτικός Κώδικας

3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Δίκαιο

Εσωτερικό

Διεθνές

Δημόσιο

Ιδιωτικό

Συνταγματικό
(Δίκαιο του πολιτεύματος)

Ποινικό
(Δίκαιο των κυρώσεων για παράβαση Νόμων)

Διοικητικό
(σχέσεις Κράτους - Προσώπων)

Δικονομικό
(λειτουργία της απονομής δικαιοσύνης)

Δημοσιονομικό
(των Δημοσίων Εσόδων)

Εκκλησιαστικό
(των Θρησκευτικών Οργανισμών)

Αστικό

Εμπορικό-Ναυτικό

Εργατικό

Ιδιωτικό διεθνές

3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Οι επιχειρήσεις μπορούν να λειτουργήσουν, είτε υπό **ατομική** μορφή, είτε υπό **εταιρική**. Σε αυτές τις δύο επιλογές, υπεισέρχεται και μια Τρίτη, αυτή των συλλογικών επιχειρήσεων

Όταν οι επιχειρήσεις λειτουργούν υπό ατομική μορφή, προτάσσεται το ονοματεπώνυμο ενός ενήλικα ανθρώπου, στο όνομα του οποίου γίνονται όλες οι συναλλαγές της επιχείρησης και όλες οι οικονομικές πράξεις της.

Στη μορφή αυτή επιχειρήσεων, υπόλογος και υπεύθυνος, έναντι του Κράτους, των Νομικών Προσώπων Δημοσίου και ιδιωτικού Δικαίου, καθώς και έναντι των τρίτων φυσικών προσώπων είναι ο επιχειρηματίας, ο οποίος εγγυάται την πίστη της επιχείρησής του προσωπικά και με την ατομική του περιουσία.

Πολλοί, επιλέγουν αυτή τη μορφή επιχειρήσεως, παρά τους κινδύνους που περικλείει και παρά τις αυξημένες φορολογικές επιβαρύνσεις της, είτε επειδή δεν υπάρχουν πρόθυμοι, για να γίνουν συνέταιροι, είτε γιατί ο επιχειρηματίας δεν εμπιστεύεται κανέναν.

Από την άλλη, υπάρχουν πολλές μορφές εταιρειών, από τις οποίες μπορεί κανείς να επιλέξει την πιο κατάλληλη, για κάθε συγκεκριμένη επιχειρηματική δραστηριότητα. Δεν ταιριάζουν όλες οι εταιρικές μορφές, για όλες τις περιπτώσεις.

ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ

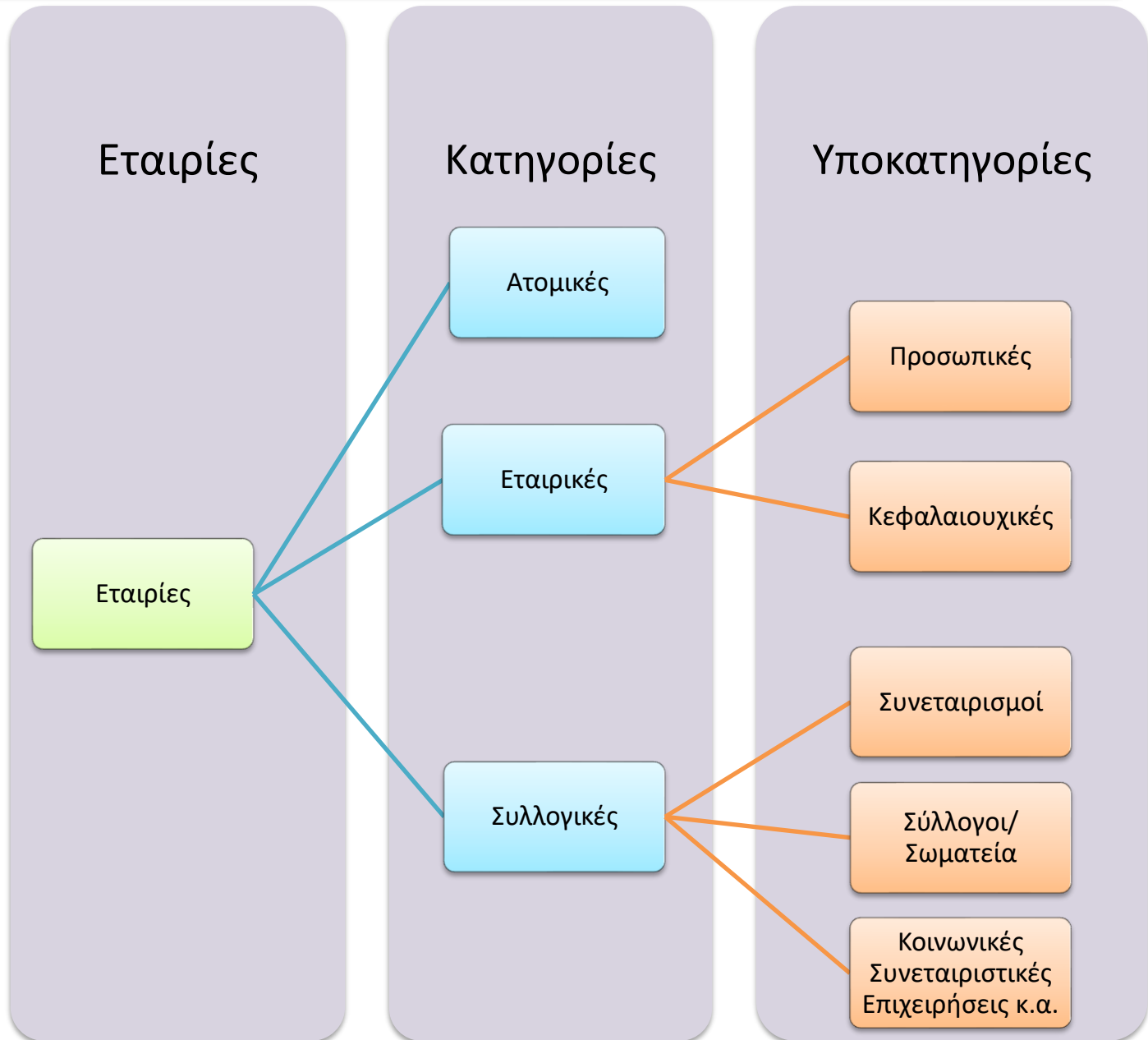
Μια μη κερδοσκοπική εταιρία καθορίζεται, βασικά, ως εταιρία, στην οποία κανένα μέρος των εισόδων της εταιρίας δεν διανέμεται είτε στα μέλη της είτε στους διευθυντές. Αυτό δεν σημαίνει ότι μια μη κερδοσκοπική εταιρία δεν μπορεί να δημιουργεί κέρδος. Σε μια μη κερδοσκοπική εταιρία, τα χρήματα που απομένουν μετά από την πληρωμή των δαπανών δεν μπορούν να διανεμηθούν στα μέλη της εταιρίας, διευθυντές, ή ανώτερους υπαλλήλους, αλλά πρέπει να χρησιμοποιηθούν για να προαγάγουν τους σκοπούς της εταιρίας, ή να βελτιώσουν τις υποδομές της.

Μια επιχείρηση (κερδοσκοπικός οργανισμός) έχει τελείως διαφορετικό προσανατολισμό. Στα πλαίσια των δραστηριοτήτων της είναι εφικτό να προβεί σε οιαδήποτε νόμιμη ενέργεια για την δημιουργία του κέρδους, προς όφελος των μετόχων.

3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Εταιρία:

συμβατική ένωση προσώπων που επιδιώκουν κοινό σκοπό με κοινές εισφορές

3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Προσωπικές εταιρίες: Στις προσωπικές εταιρίες η προσωπικότητα των εταίρων έχει πρωταρχική σημασία. Η φήμη της επιχείρησης στην αγορά, η φερεγγυότητα της, καθώς επίσης η συνέχιση της δραστηριότητας της εταιρίας εξαρτώνται από την προσωπικότητα των ατόμων που την απαρτίζουν

- ❑ Ομόρρυθμη Εταιρία (Ο.Ε.) > οι εταίροι ευθύνονται προσωπικά και απεριόριστα με όλη την περιουσία τους για όλες τις υποχρεώσεις της εταιρίας
- ❑ Ετερόρρυθμη Εταιρία (Ε.Ε.) > ένας τουλάχιστον από τους εταίρους ευθύνεται με όλη του την περιουσία, ως ομόρρυθμος εταίρος και ένας τουλάχιστον εταίρος είναι ετερόρρυθμος, δηλαδή ευθύνεται περιορισμένα και μέχρι του ποσού της εισφοράς του
- ❑ Συμπλοιοκτησία > ιδιόρρυθμος τύπος εταιρίας, που ιδρύεται με σκοπό τη συνεκμετάλλευση από κοινού πλοίου
- ❑ Συμμετοχική ή αφανής εταιρία > Η συμμετοχική ή αφανής εταιρία διαφέρει από τους λοιπούς εταιρικούς τύπους κατά το ότι ένας μόνο από τους εταίρους, που καλείται εμφανής ή διαχειριστής, αναπτύσσει τη δραστηριότητα της εταιρίας, ενώ οι υπόλοιποι εταίροι ονομάζονται αφανείς.

Κεφαλαιουχικές εταιρίες: οι κεφαλαιουχικές εταιρίες δημιουργούνται από την ανάγκη των επιχειρήσεων να συγκεντρώνουν μεγάλα κεφάλαια τα οποία συνήθως δεν διαθέτουν μεμονωμένα άτομα. Ως εκ τούτου κυριαρχεί κυρίως το κεφάλαιο των εταίρων και όχι το προσωπικό στοιχείο.

- ❑ Ανώνυμη Εταιρία (Α.Ε.) > μέσω του θεσμού των Α.Ε. είναι δυνατή η συγκέντρωση μεγάλων κεφαλαίων προερχομένων από οποιαδήποτε πηγή, κατηγορία αποταμιευτών ή γεωγραφικό χώρο, ενώ συγχρόνως τη διοίκηση της ανώνυμης εταιρίας αναλαμβάνουν, κατά τεκμήριο, επαγγελματίες στελέχη
- ❑ Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε) > Το κύριο γνώρισμα των εταιρειών αυτών είναι το μικρό κεφάλαιο που χρειάζεται για τη σύσταση τους και η περιορισμένη ευθύνη των εταίρων τους μέχρι το ύψος του κατατεθειμένου εταιρικού κεφαλαίου
- ❑ Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία (ΙΚΕ) > Απαιτείται ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο για τη σύστασή της, το οποίο διαιρείται σε μερίδια που αντιστοιχούν στην εισφορά του κάθε εταίρου. Μπορεί να είναι και μονοπρόσωπη. Συστήνεται με ταχείες διαδικασίες ενώ για τη φορολόγηση της ισχύει ό,τι και για τις Ε.Π.Ε

3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Αξιόγραφα

>> Έγγραφα που περικλείουν ένα δικαίωμα. Ουσιαστικά στοιχεία είναι η διευκόλυνση της κυκλοφορίας των οικονομικών αγαθών δια μέσου αυτών και η πιστωτική τους δύναμη. Για να ασκηθεί αυτό το δικαίωμα απαιτείται να υπάρχει εμπράγματο δικαίωμα πάνω στο χαρτί, δηλαδή κυριότητα ή απλή κατοχή. Κατά συνέπεια εάν ο κομιστής το χάσει, μπορεί να ασκήσει το δικαίωμα του μόνο με δικαστική απόφαση. Το αξιόγραφο αποτελεί πράγμα και επομένως μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο εμπράγματων σχέσεων (μεταβίβαση κυριότητας, σύσταση ενεχύρου, επικαρπίας, κ.λ.π).

Συναλλαγματική

- Έγγραφο δυνάμει του οποίου εκείνος που την εκδίδει διατάσσει αυτόν που την αποδέχεται να πληρώσει ορισμένο χρηματικό ποσό, το οποίο αναφέρεται στο κείμενο της σε τρίτο πρόσωπο, που αναγράφεται ως δικαιούχος της συναλλαγματικής
- Πρόσωπα της συναλλαγματικής: Εκδότης, Πληρωτής, Λήπτης

Γραμμάτιο

- Είναι χρηματοέγγραφο γιατί περιέχει υπόσχεση πληρωμής ορισμένου χρηματικού ποσού
- Το γραμμάτιο σε διαταγή περιέχει υπόσχεση πληρωμής ορισμένου ποσού από τον εκδότη προς τον λήπτη, ενώ η συναλλαγματική περιέχει διαταγή του εκδότη προς τον πληρωτή για πληρωμή ορισμένου ποσού στο λήπτη
- Στο γραμμάτιο υπάρχουν δύο πρόσωπα, ο εκδότης και ο λήπτης

Τραπεζική επιταγή

- Η τραπεζική επιταγή είναι έγγραφο που εκδίδεται με ορισμένο τύπο, χαρακτηριζόμενο στο κείμενό του απαραίτητα ως τραπεζική επιταγή και περιλαμβάνει διαταγή προς μια τράπεζα για την πληρωμή ορισμένου ποσού
- Η επιταγή είναι χρηματοέγγραφο και αποτελεί όργανο πληρωμής
- Η επιταγή εκδίδεται σε τράπεζα που έχει αντίστοιχα διαθέσιμα κεφάλαια του πελάτη

3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Εμπορικές Πράξεις

- 1) Αγορά με αντάλλαγμα , προϊόντων γης ή τέχνης (κινητά , χρήματα, αξιόγραφα αλλά και ασώματα αγαθά), οπότε εξαιρούνται τα ακίνητα, με πρόθεση μεταπώλησης ή εκμίσθωσης, η οποία πρέπει να συντρέχει κατά τη στιγμή της αγοράς .
- 2) Επιχείρηση προμήθειας: ανάληψη υποχρέωσης από τον προμηθευτή να παράσχει στον προμηθευόμενο αγαθά, τα οποία θα τα αποκτήσει εξ επαχθούς αιτίας (πχ. διαρκής παροχή νερού ή ρεύματος , παροχή φαρμάκων σε νοσοκομείο κ.λ.π).
- 3) Επιχείρηση χειροτεχνίας: επεξεργασία εν ευρεία έννοια, δηλαδή υλική παρέμβαση στην ουσία ή τη μορφή της ύλης, όπως συσκευασία, καθαρισμός ,κ.λ.π. είτε με τα χέρια είτε με τη βοήθεια μηχανημάτων, ξένης πρώτης ύλης που να είναι κινητό πράγμα.
- 4) Επιχείρηση παραγγελίας: συμβατική ανάληψη υποχρέωσης από τον παραγγελιοδόχο να συνάψει, έναντι ανταλλάγματος, στο όνομά του κάποια δικαιοπραξία, για λογαριασμό του παραγγελέα (μεσολαβητική δραστηριότητα) : π.χ. Σύμβαση παραγγελίας χρηματιστηριακής αγοραπωλησίας.
- 5) Επιχείρηση πρακτορείας : ανάληψη υποχρέωσης παροχής στο κοινό κάθε μορφής ιδιωτικών υποθέσεων, ιδίως σε ότι αφορά στην επιμέλεια και διεξαγωγή υποθέσεων τρίτων, με αμοιβή (π.χ. παροχή υπηρεσιών από πρακτορείο ασφάλισης, σύνδεσης στο διαδίκτυο, διαφήμιση κ.λ.π.)
- 6) Επιχείρηση μετακόμισης (μεταφοράς), με οποιοδήποτε μεταφορικό μέσο , προσώπων ή πραγμάτων, έναντι αμοιβής (μεταφορά εκδρομέων, οικοσκευής,κ.λ.π).
- 7) Επιχείρηση πλειστηριάσεων: εκποίηση ξένων κινητών πραγμάτων από ιδιώτη μέσω δημοπρασίας , έναντι αμοιβής.
- 8) Επιχείρησης δημόσιων θεαμάτων (επιχείρηση θεάτρου, κινηματογράφου , κ.λ.π)
- 9) Κολλυβιστικές (ανταλλαγή αλλοδαπών νομισμάτων με ημεδαπά, έναντι αμοιβής) και τραπεζικές εργασίες.
- 10)Τραπεζικές εργασίες : οι εργασίες που διενεργούνται από πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα, π.χ. με καταθέσεις , έκδοση ομολογιακών δανείων, χορήγηση δανείων, έκδοση εγγυητικών, κ.λ.π,
- 11)Επιχείρηση μεσιτείας: έναντι αμοιβής μεσολάβηση ή υπόδειξη ευκαιρίας μεταξύ δύο συμβαλλόμενων
- 12)Πράξεις επί συναλλαγματικών (έκδοση, αποδοχή, οπισθογράφηση , τριτεγγύηση), επί επιταγών , γραμματίων σε διαταγή.
- 13)Χρηματιστηριακές συναλλαγές (αντικείμενο χρηματιστηριακά πράγματα).
- 14)Σύμβαση τραπεζικής ενέγγυας πίστωσης .
- 15)Αξιώσεις από αθέμιτο ανταγωνισμό

3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Εμπορική ικανότητα :

➤ Φυσικά πρόσωπα που είναι ενήλικοι (άνω των 18 ετών) και δεν βρίσκονται σε κατάσταση νόμιμης απαγόρευσης μετά από καταδίκη, ή σε κατάσταση δικαστικής συμπαράστασης

➤ Νομικά πρόσωπα: οι εμπορικές εταιρίες (όχι σωματεία , ίδρυμα) και οι δημόσιοι οργανισμοί που έχουν την μορφή του Ν.Π.Ι.Δ.

Έναρξη – λήξη εμπορικής ιδιότητας , ανάλογα με το σύστημα με το οποίο αποκτάται η εμπορική ιδιότητα: στο ουσιαστικό σύστημα απαιτείται έμπρακτη εκδήλωση της πρόθεσης έναρξης ή λήξης διενέργειας εμπορικών πράξεων κατά σύνηθες επάγγελμα / στο τυπικό σύστημα απαιτείται η ολοκλήρωση των τυπικών προϋποθέσεων απόκτησης σύστασης της εταιρίας ή για τη λήξη, η περάτωση της εκκαθάρισης .

Συνέπειες εμπορικής ιδιότητας:

❖ Κήρυξη των εμπόρων και των ενώσεων προσώπων με νομική προσωπικότητα που επιδιώκουν εμπορικό σκοπό σε κατάσταση πτώχευσης, επί παύσης των πληρωμών τους.

❖ Στοιχεία εξατομίκευσης εμπόρου: ειδική επαγγελματική κατοικία, ειδική επωνυμία.

❖ Τεκμήριο εμπορικότητας: όλες οι πράξεις του θεωρούνται εμπορικές – επιτρέπεται ανταπόδειξη.

❖ Εγγραφή στο οικείο επιμελητήριο – έναρξη επαγγέλματος στην εφορία.

Μικρέμποροι:

- Υπαίθριος Μικροπωλητής
- Λαχειοπώλης
- Ψιλικατζής
- Καστανάς
- Πλανόδιος οπωροπώλης

3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Πράξεις που εξαιρούνται της εμπορικότητας:

- Ο πρωτογενής τομέας της οικονομίας
- Συναλλαγές και δραστηριότητες που σχετίζονται με ακίνητα
- Ελευθέρια επαγγέλματα (π.χ. μηχανικοί, γιατροί, δικηγόροι κ.α.)
- Καλλιτεχνική και πνευματική εργασία

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

- Σύσταση (καταστατικό κ.α.)
- Ικανότητα δικαίου (υποχρεώσεις, δικαιώματα)
- Εξατομίκευση (επωνυμία, έδρα κτλ)
- Διοίκηση (διεκπεραίωση υποθέσεων, αντιπροσώπευση)
- Λήψη αποφάσεων
- Δικαιοπραξίες
- Ευθύνη λόγω παράνομων πράξεων
- Προστασία
- Τέλος (διάλυση, εκκαθάριση)

ΓΕΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ

Το Γ.Ε.ΜΗ. αποτελεί το κύριο μέσο εμπορικής δημοσιότητας, τηρείται με ηλεκτρονικά μέσα, ως βάση δεδομένων, εποπτεύεται από την κεντρική υπηρεσία και λειτουργεί στην κεντρική ένωση επιμελητηρίων.

Εγγράφονται υποχρεωτικά:

- α) τα φυσικά πρόσωπα που έχουν εμπορική ιδιότητα και την έδρα τους στη χώρα
- β) ΟΕ, ΕΕ, αστικοί συνεταιρισμοί, ΑΕ, ΕΠΕ, ΙΚΕ, ευρωπαϊκοί όμιλοι οικονομικού σκοπού, ευρωπαϊκές εταιρείες και ευρωπαϊκές συνεταιριστικές εταιρείες

Προαιρετικά: α) κοινοπραξίες, β) αστικές εταιρείες με ν.π., γ) φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων που ασκούν ή προτίθενται να ασκήσουν οικονομική ή εμπορική δραστηριότητα, χωρίς όμως να έχουν καταστεί έμποροι από την άσκηση της δραστηριότητας αυτής

Με την αρχική καταχώριση χορηγείται αποκλειστικός αριθμός Γ.Ε.ΜΗ. Παραμένει ίδιος σε κάθε νομική μεταβολή του προσώπου.

3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Εργασιακά...

Σύμβαση εξαρτημένης εργασίας υπάρχει, όταν ο εργαζόμενος αμείβεται με μισθό ανεξάρτητα από τον τρόπο καθορισμού και καταβολής του και επί πλέον υποβάλλεται σε νομική εξάρτηση από τον εργοδότη, η οποία εκδηλώνεται με το δικαίωμα του τελευταίου να ασκεί έλεγχο και εποπτεία ως προς τον τόπο, το χρόνο και τον τρόπο παροχής της εργασίας και να δίνει δεσμευτικές για τον εργαζόμενο εντολές και οδηγίες για την προσήκουσα εκπλήρωση της παροχής του.

Αν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις αυτές και ειδικότερα, αν εκείνος που παρέχει τις υπηρεσίες του δεν υποβάλλεται σε καμιά νομική ή προσωπική εξάρτηση από τον εργοδότη, υπό την ανωτέρω έννοια, υπάρχει **σύμβαση ανεξαρτήτων υπηρεσιών**, επί της οποίας δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας.

Σύμβαση έργου: στη σύμβαση έργου ο εργολάβος έχει υποχρέωση να εκτελέσει το έργο και ο εργοδότης να καταβάλει τη συμφωνημένη αμοιβή

>> Από τις διατάξεις περί ανωνύμων εταιριών, συνάγεται ότι ο Πρόεδρος του Δ.Σ. ή ο Δ/νων Σύμβουλος της ανώνυμης εταιρείας συνδέεται με το νομικό πρόσωπο της εταιρείας με σχέση εντολής. Αν, για τις υπηρεσίες που προσφέρουν, λαμβάνουν αμοιβή, η σχέση τους χαρακτηρίζεται **μίσθωση ανεξαρτήτων υπηρεσιών**, αφού, λόγω της ιδιότητάς τους, ασκούν εξουσία διοικητική και διαχειριστική με δική τους ευθύνη και πρωτοβουλία, είναι όργανα της εταιρείας και υποβάλλονται στο καθεστώς που διέπει το διοικητικό συμβούλιο. Η σχέση αυτή, είτε ως εντολή, είτε ως παροχή ανεξαρτήτων υπηρεσιών, μπορεί να λυθεί οποτεδήποτε με καταγγελία και δεν έχουν επ αυτής εφαρμογή οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας

Σύμβαση
εξαρτημένης
εργασίας

Σύμβαση
ανεξαρτήτων
υπηρεσιών

Ο χαρακτήρας της εργασίας ως εξαρτημένης δεν επηρεάζεται από τον τρόπο προσδιορισμού ή καταβολής της αμοιβής του εργαζομένου, ούτε από άλλα δευτερεύοντα στοιχεία, όπως η έκδοση δελτίων παροχής υπηρεσιών, ή η ασφάλιση σε άλλο ταμείο.

3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΑΡΧΗ ΙΣΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

- ❑ Απαγορεύεται η άνιση μεταχείριση των εργαζομένων που απασχολούνται στην ίδια επιχείρηση υπό τις ίδιες συνθήκες και παρέχουν την αυτή εργασία για την εξυπηρέτηση αναγκών της αυτής κατηγορίας και μάλιστα ανεξαρτήτως χρόνου προσλήψεώς τους
- ❑ Ο εργοδότης οφείλει να επεκτείνει σε όλους τους εργαζομένους, οι οποίοι παρέχουν την ίδια εργασία υπό τις αυτές συνθήκες και με τα αυτά προσόντα, τα μισθολογικά και άλλα υπηρεσιακά ευεργετήματα, είτε πρόκειται για μονομερείς οικειοθελείς παροχές είτε πρόκειται για παροχές που έχουν αναληφθεί συμβατικώς έναντι ορισμένων εργαζομένων
- ❑ Διακρίσεις που απαγορεύονται: φύλο, οικογενειακή κατάσταση, φυλή, χρώμα, εθνοτική ή εθνική καταγωγή, γενεαλογικές καταβολές, θρησκευτικές ή άλλες πεποιθήσεις, αναπηρία-χρόνια πάθηση, κοινωνική κατάσταση, σεξουαλικός προσανατολισμός, ταυτότητα ή χαρακτηριστικά φύλου,

Μισθός: στη σύμβαση εργασίας θεωρείται κάθε παροχή την οποία με βάση τον νόμο ή τη συμφωνία καταβάλλει ο εργοδότης στον εργαζόμενο ως αντάλλαγμα της παρεχόμενης εργασίας >> **(ΚΥΡΙΑ ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ)**

Δευτερεύουσες εργοδοτικές υποχρεώσεις:

- Πραγματική Απασχόληση
- Προστασία της προσωπικότητας
- Ευθύνη λόγω εργατικού ατυχήματος

- ✓ Δικαιώματα στις Νόμιμες Αποδοχές- Επιδόματα
- ✓ Οικειοθελείς παροχές- Αυτοκίνητο
- ✓ Υπερωρίες- Υπερεργασία
- ✓ Συμβάσεις πλήρους VS μερικής απασχόλησης
- ✓ Καταγγελία σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου- έγγραφος τύπος- προϋποθέσεις
- ✓ Καταγγελίας σύμβασης εργασίας ορισμένου χρόνου για σπουδαίο λόγο
- ✓ Υπάλληλοι VS εργάτες

Περισσότερη σκέψη...

3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

εμπορική και βιομηχανική ιδιοκτησία νοείται το σύνολο των θεσμών που στοχεύουν στην προστασία της επιχείρησης

ΔΙΑΚΡΙΤΑ ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ:

- **εμπορική επωνυμία:** Είναι το όνομα που χρησιμοποιεί ο έμπορος (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) στις (εμπορικές) συναλλαγές του.
- Ο τρόπος σχηματισμού της εμπορικής επωνυμίας εξαρτάται από την ιδιότητα του εμπόρου ως φυσικού ή νομικού προσώπου
- **διακριτικός τίτλος:** Ο διακριτικός τίτλος είναι το διακριτικό γνώρισμα του καταστήματος ή της επιχείρησης του εμπόρου
- **σήμα:** Σήμα είναι το διακριτικό γνώρισμα των προϊόντων ή των υπηρεσιών μιας επιχείρησης

ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ

Το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας χορηγείται από τον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (ΟΒΙ) για προϊόντα ή μεθόδους που αποτελούν εφευρέσεις.

Ως εφεύρεση ορίζεται **κάθε κανόνας του ανθρώπινου πνεύματος για τη λύση τεχνικού προβλήματος με την εφαρμογή φυσικών νόμων, με νέο τρόπο που υπερβαίνει για το μέσο ειδικό τη σχετική και γνωστή στάθμη της τεχνικής.**

Πρέπει δηλ. να είναι **νέα**, να περιέχει **εφευρετική δραστηριότητα**, να έχει σχέση με την **τεχνική** και να λύνει με **πρωτότυπο** (όχι γνωστό) **τρόπο** κάποιο τεχνικό πρόβλημα.

Η εφεύρεση πρέπει, επίσης, να είναι **επιδεκτική βιομηχανικής εφαρμογής**, δηλ. το αντικείμενό της (προϊόν ή μέθοδος) να μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε οποιοδήποτε τομέα της παραγωγικής δραστηριότητας (π.χ. βιομηχανία, κατασκευή κτιρίων, αυτοκινήτων κτλ.).

3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Αθέμιτος ανταγωνισμός είναι κάθε πράξη που γίνεται με σκοπό τον ανταγωνισμό και είναι αντίθετη στα χρηστά ήθη, δηλ. αντίθετη στις αντιλήψεις για την κοινωνική ηθική των σωστά, δίκαια και λογικά σκεπτόμενων ανθρώπων που επικρατούν σε δεδομένο τόπο και χρόνο. Σκοπός του νόμου είναι η προστασία των ανταγωνιστών από πράξεις προσώπων που δραστηριοποιούνται στις εμπορικές, βιομηχανικές και γεωργικές συναλλαγές. Συγχρόνως, επιτυγχάνεται και η προστασία των καταναλωτών

Πράξεις αθέμιτου ανταγωνισμού: υποτίμηση | Πρόσθετες παροχές ή υπερβολικός δελεασμός | προώθηση με τυχερές μεθόδους | διακινδύνευση της αγοράς | παράβαση συμβατικών δεσμεύσεων | ψυχολογικός εξαναγκασμός ή παρενόχληση | βλάβη του ανταγωνιστή | μπούκοτάζ | ψευδής διαφήμιση κ.α.

NOMOS KAI HΘIKH

Γιατί η επιχείρηση πρέπει να εφαρμόζει τους νόμους?

- Η κοινωνία δημιουργεί νόμους για τα σημαντικότερα ζητήματα ρύθμισης της συμπεριφοράς των επιχειρήσεων που την ενδιαφέρουν
- Αν ένα ζήτημα δε ρυθμίζετε με νομοθετικές διατάξεις τότε είτε δεν είναι αρκετά σημαντικό είτε δεν υπάρχει πραγματικά κοινωνική συμφωνία για αυτό

Γιατί οι επιχειρήσεις δεν αρκεί να εφαρμόζουν μόνο τους νόμους?

- Καθυστέρηση
- Έλλειμα πληροφόρησης
- Οι «συμμέτοχοι» δεν ξεχωρίζουν νόμους και ηθική παρά θέλουν απλώς τα συμφέροντά τους να ικανοποιούνται
- Η εφαρμογή της ηθικής αξιολογείται πολύ θετικά. Η εφαρμογή των νόμων θεωρείται υποχρεωτική και δεν συμβάλλει στη φήμη της εταιρίας

3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Για να πετύχουν τους σκοπούς τους, οι επιχειρήσεις δημιουργούν:

- δικούς τους νόμους (κώδικες δεοντολογίας)
- δική τους ηθική (εταιρικές αξίες)

Πρέπει να τηρείται πάντα ο νόμος?

Η παράβαση του νόμου μπορεί να είναι πηγή κέρδους ή ζημίας για μια επιχείρηση ανάλογα με την πιθανότητα να συλληφθεί και το μέγεθος της ποινής

Όπως και με το νόμο, έτσι και με την ηθική, η μη-εφαρμογή της μπορεί να δημιουργήσει κέρδη ή ζημίες για την επιχείρηση. Αυτό εξαρτάται από:

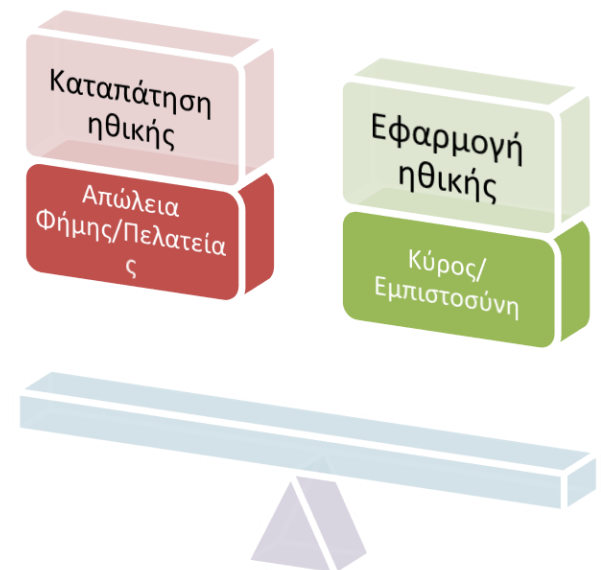
- Την πιθανότητα να γίνει αντιληπτός κάποιος ότι παραβιάζει τις ηθικές αρχές
- Τη σημασία που αποδίδουν οι ενδιαφερόμενοι στην εφαρμογή αυτών των αρχών

Μερικές φορές, στοιχεία όπως η φήμη, η ικανοποίηση του πελάτη, η εμπιστοσύνη προς τους συνεργάτες, αν και δεν έχουν άμεση σχέση με χρηματικές ροές, μπορούν μακροπρόθεσμα να αποτελέσουν παράγοντες επιχειρηματικής επιτυχίας

Ατομικό ≠ Κοινωνικό Συμφέρον

Για να πετύχει η επιχείρηση το κέρδος που επιθυμεί, πρέπει να κάνει αυτό που θέλει η κοινωνία.

Το κέρδος είναι το βασικό κίνητρο στη συμπεριφορά των ανθρώπων. Η κερδοφορία αποτελεί το κίνητρο της επιχειρηματικής συμπεριφοράς αλλά όχι το στόχο της.

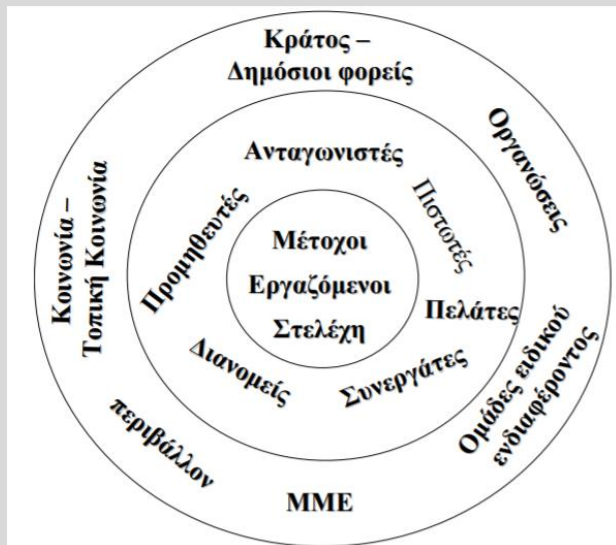
3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Εταιρική κοινωνική ευθύνη

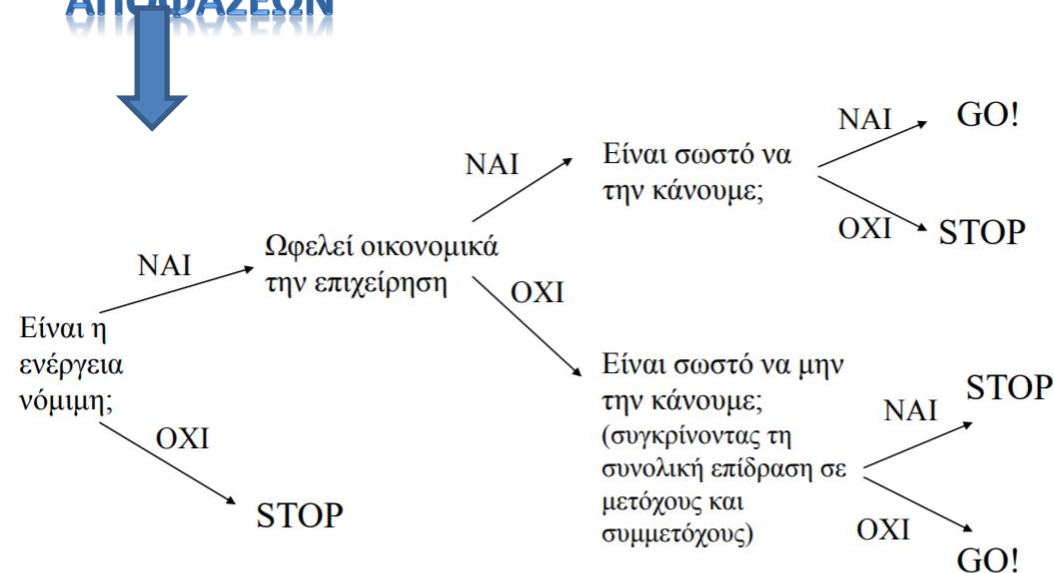
Είναι μια λειτουργία εξισορρόπησης οικονομικών και κοινωνικών επιδόσεων σε σχέση με τις ηθικές υποχρεώσεις της επιχείρησης ως προς τις διάφορες ομάδες ειδικών συμφερόντων

Συμμέτοχοι: άνθρωποι και ομάδες που επηρεάζονται ή επηρεάζουν την επιχείρηση.

Η επιχείρηση οφείλει να εισάγει τα ενδιαφέροντα και συμφέροντα των συμμετόχων στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΛΗΨΗΣ ΗΘΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

The End

Εσύ, πώς αξιολογείς τον εαυτό σου?

Κάνε το quiz που ακολουθεί!